

Feb. 9/5-67

36

SODANKYLÄN LOKANLOMAN ASUINPAIKAN

KAIVAUSKERTOMUS v. 1966

Timo ja Pekka Miettinen

Esipuhe

Keväällä 1966 saivat allekirjoittaneet tehtäväkseen suorittaa loppuun C. Carpelanin ja A. Siirikaisen aloittaman Sodankylän Lokan allasalueen inventoinnin, jonka rahoittajana toimi Kemijoki Oy. Seuraavana kesänä odotettavissa olevan vedennousun takia oli myös saman tien syytä kaivaa mahdollisesti löytyvä lähemmän tutkimisen arvoinen kohde. Sellainen löytyikin alueen eteläreunasta Lokan kylän lähellä Luiron varrella olevasta ns. Lokanlomasta, joka osoittautui varsin mielenkiintoiseksi muinaisjäännökseksi sisältäen sekä historiallista että esihistoriallista materiaalia.

Kaivaus tehtiin 2.9 - 8.9 1966. Erinomaisena apuna oli neljä lokkalais- ta työmiestä Valdemar Uusitalo, Armas Uusitalo, Kauko Pyhäjärvi ja Veikko Manninen.

Helsingissä 20.12.1966

Timo Miettinen
Pekka Miettinen

Pitäjä: Sodankylä
Kylä: Lokka
Talo: Manninen
Omistaja: Kemijoki Oy

Löydöt: KM 17132:1-132

Liitteet:

Valokuvat 1-9

Filmit 32185-93

Karttaliitteet 1-8

Ks. myös tal. oudellinen kartta 3741, allaskartta 18 b

Ks. T. ja P. Miettisen inventointikertomusta Sodankylän Lokan allas-
alueesta v:lta 1966 top. arkistossa.

Sijainti ja maaston kuvaus

Sodankylän pitäjän Lokan kylän Lokanloma-niminen paikka sijaitsee kylän lossirannasta n. 3 km länsiluoteeseen (ks. taloud. kartta 3741, allaskartta 18b). Se on pieni, n. 60 m:n pituinen Luirojoen vuopaja, joka työntyy joesta suoraan etelään. Loman etelärannalla on matala, tiheähkösti puita kasvava, itä-länsisuuntainen hiekkaselänne, jonka katkaisee kapea suopainanne, jota pitkin virtaa pieni puro vuopajaan (ks. yleiskartta, liitte 1, valok.1). Puro saa vetensä pienehköstä syösta, johon kuuluu lomasta n. 300 m lounaaseen oleva pieni lampi ja joka avautuu lännempänä laajaksi Keimulaisenaavaksi. Suo on ns. rinnesuota, tosin vain vähän viettävä. Sen eteläpuolella nousee maa terasseina ja muuttuu hongikkoiseksi Lokanvaaraksi. Puron länsipuolelle loman perukassa jäävä maaselänne nousee suhteellisen jyrkästi ns. Turvasen kummuksi, metsäiseksi mäkisarekkoeksi, jonka laella on Mannisen talo n. 300 m lomasta. Keimulaisenaapa ja Lokan loman pohjoispuolella avautuva Vuollosaapa ovat eteläisimmät osat valtavan laajasta yhtenäisestä suoalueesta, ns. Sompion soista.

Suopainanteen ja puron itäpuolelle jäävä hiekkaselänteiden osa on n. 12m loman rannasta, sen reunan suuntainen. Selänteiden ja rannan välissä on pa-

jukkoa kasvavaa vesijättöä, joka on usein tulvaveden peittämä. Hiekkaselänteen vesijättöön viettävä rinne on vajaat kymmenen metriä pitkä, loivas-
ti nouseva ja se päättyy tasaiseen vaakasuoraan sammal- ja ruohikkopohjai-
seen alueeseen, jossa kasvaa siellä täällä koivuja ja katajia. Kentän pi-
tuus idästä, purosta, länteen, jossa alkaa tiheämpi ja kosteampi metsä on
n. 50 m, ja leveys törmän reunasta suota reunustavaan tiheämpään metsään n.
10 m. Kentän pinta on keskimäärin n. 150 cm loman rahtaviivan yläpuolella
mutta etenkin kevättulvat huuhtovat usein sen yli.

Kaivaus

Ennen kaivausta kaivoimme paikalla koekuopan. Se tehtiin siksi, että
Lokan kylän vanhin mies 96-vuotias Aleksi Lokka kertoi meille paikalla asu-
neen perimätiedon mukaan Lokan ensimmäisten ihmisten. Kentän avoimmalla
kohdalla saattoikin erottaa kaikkiaan kolme erikokoista ja -syvyistä pai-
nannetta, jotka herättivät mielenkiintoa (ks. liite 2, valok. 2). Suurim-
man painanteen keskeltä sen reunaan tehtiin n. 40·200 cm:n kokoinen koeoja,
josta löytyi kvartsi-iskoksia, yksi pieni kaavin sekä nokea ja pieniä ki-
viä (ks. valok. 3). Näin ollen päätettiin paikalla tehdä kaivaus.

Kaivauksen kiintopisteeksi otettiin lähellä törmän reunaa olevan pystyn
rajakiven huippu, jonka vaaitusluku oli 0,87 ja vaaituskoje sijoitettiin
kaivausalueen eteläpuolella olevan laakean maakiven päälle.

Kaivausalue määriteltiin siten että kaikki kolme painannetta tulivat
kaivetuiksi yhtenäisen alueen puitteissa. Ensinnä avattiin ruuturivi B3-6
ja sen vieressä ruudut F5-6 ja tätä jatkettiin puolen metrin levyisellä
koeojalla E1-2 törmän juureen vesijättöön saakka (kaivausalue 1) (ks. liit-
teet 2-7, valok. 4). Näin selvisi kahden vierekkäisen painanteen rakenne
ja merkitys sekä asuinpaikan laajuus pääpiirteissään pohjois-, etelä-, ja
itäsuunnissa. Tämän jälkeen laajennettiin kaivausaluetta länteen kaiva-
malla ruudut A, B4-5 ja CD4-6 niin että myös kolmas painanne ympäristöineen
tuli tutkituksi (kaivausalue 2) (ks. liitteet 2-7, valok. 5-6). Lopuksi kai-
vettiin kaivausalue 1:n itäreunasta 24 m itään koeoja S1-6.

Koska ensiksi tehdystä koeojasta saatujen tulosten nojalla oli syytä
epäillä, että maassa olisi merkkejä useammasta kuin yhdestä kulttuuri- tai
asutusvaiheesta, päätettiin kaivaus tehdä kerroksittain kerrosten ollessa
10 cm. Koeojat kaivettiin ilman kerroksia.

Kunkin kaivauskerroksen pinnasta piirrettiin kartta mittakaavaan 1:25,
johon merkittiin maalajit ja ko. kaivauskerroksen löydöt (ks. liitteet 3-7).
Maan pinta merkittiin 0:lla, joten turpeen poistamisen jälkeinen pinta on

1. kaivauskerroksen pinta jne. Tätä järjestelmää on noudatettu myös löytöjä luetteloitaessa, Ensimmäisen kaivausalueen ollessa pohjaan saakka kaivettuna piirrettiin sen länsireunasta profiili E1:stä E6:een (ks. liite 8).

Maakerrokset

(Ks. liitteet 1-7 ja profiili, liite 8). Kaivausalueen maaperän geologinen rakenne oli varsin yksinkertainen. Koko kaivausalueen peitti 4-8 cm:n paksuinen turvekerros, jonka alla oli läiskäistä hiekkaa lähinnä vain törmän päällä olevan kaivausalueen osassa. Läiskät olivat ruskeita, punaisia tai harmaita. Turpeen alla olevassa läiskäisessä hiekassa saattoi erottaa hiilimuruja ja nokea muuallakin kuin painanteiden, tulisijojen, kohdalla - joista tunnenpana. N.15-20 cm:n syvyydessä loppuivat lähes kaikki läiskät, tietenkin tulisijoja lukuunottamatta, ja puhdas keltainen hiekka tuli vallitsevaksi. N. puolen metrin syvyydessä ilmestyi siihen sinertäviä läiskäitä. Törmän yläpäässä oli heti turpeen alla kymmenkunta cm. nähtävästi tulvan mukanaan tuomaa hienoa keltaista hiekkaa. Törmän alapäässä muuttui keltainen hiekka ensin ruskeaksi ja törmän päättyttyä mudaksi.

Kulttuurikerros ja liedet

Varsinaista kulttuurimaata- tai kerrosta ei asuinajan hiekassa voinut juuri erottaa. Tulisijat rajautuivat selvästi omikse kokonaisuudekseen, tosin niiden ympärillä oleva palo- ja kulttuurimaa ei aina ollut erotettavissa pintakerroksissa olevista luontaisista läiskistä.

Tulisijoja löytyi kaikkiaan kolme: kunkin maanpinnassa erottuvan painanteen kohdalla. Yksi niistä oli kivetty, kaksi kiveämätöntä.

Kivetty liesi (liesi A) sijaitsi 2. kaivausalueen läntisimmässä päässä, suurimmaksi osaksi ruudussa B¹ sijaitsevassa painanteessa. (ks. liitteet 1-5, valok 5 ja 7). Maan pinnalla näkyi parin metrin pituinen, kymmenkunta cm. syvä, puolikaaren muotoinen ura ruudun kaakkoisreunassa. Kaaren ulkopuolella oli hieman maanpinnan yläpuolelle kohoava hatjanne, sen sisäpuolella taas oli tasainen, kauttaaltaan hieman maanpinnan alapuolella, paitsi ruudun pohjoisreunassa, jossa ei edellä mainittuja seikkoja voinut enää maanpinnassa havaita. Heti turpeen alta puolikaaren keskeltä n.80 cm sen reunasta ilmaantuivat ensimmäiset pienet kivet ja isompien kivien kärjet sekä runsaasti hiiltä ja nokea. Kävi ilmi, että n.10-20 cm:n syvyydessä oli vajaan kymmenestä keskimäärin nyrkinkokoisesta kivistä tehty liesi jonka koko oli n.50·60 cm. Se oli osaksi suorakaiteen muotoinen ja auki länsipäästään sekä täynnä kovettunutta tuhkaa ja hiiltä. Koko lieteen kuuluvan nokea, palomaata ja hiiltä sisältävän alueen halkaisija oli runsas metri.

Kiveyksen länsipään kohdalla, N-S suuntaisella linjalla oli liesialueen molemmilla puolilla pyöreä, keskeltä vaaleampi n.15 cm:n levyinen hiililäiskä. Tulisija kaikkineen oli varsin ohut: 25 cm:n syvyydessä oli siitä jäljellä enää kaksi pientä läiskää, jotka loppuivat kohta kokonaan. Pyöreät hiilialueet sen sijaan jatkuivat n.40 cm:n syvyyteen.

Edellä kuvatusta voisi vetää johtopäätöksen että paikalla on ollut jonkinlainen kota. Jos näin ollen kaksi hiililäiskää olisivat olleet jonkinlaisia paalunreikiä, joutuu ihmettelemään niiden vierekkäistä sijaintia.

Suurin kaikista kolmesta asuinpaikan liesistä sijaitsi ruuduissa E5-6 olevassa loivassa kuopassa (liesi B)(ks. liitteet 1-7, valok. 2,3,8). Kuoppa oli suppilonmuotoinen, pyöreä, halkaisijaltaan n.2 m ja sen keskikohta oli keskim. 6 cm. reunoja alempana.

Ennen kaivausta tehtiin, kuten edellä on mainittu, kuopan keskeltä reunaan koeoja. Koeojan kuopan keskellä olevasta päästä löytyi tällöin heti turpeen alta hiiltä ja nokea sekä n.15 cm:n syvyydestä kymmenkunta aivan pientä kiveä läheltäin epämääräisenä kasana.

Varsinaisessa kaivauksessa kävi ilmi, että turpeen alla olevan kuopan keskelle sijoittuvan hiili- ja nokialueen halkaisija oli n.80 cm. Sen ympärillä oleva palomaa-alue, jossa oli ruskeaa, punaista ja harmaata hiekkaa, peitti käytännöllisesti katsoen koko kuopan alueen ja pohjoispäässä ylitti sen. Kuopan pohjoisreunassa näytti olevan toinen hiiliesiintymä, tosin pienempi, ja siinä oli muutama pieni kivi. 10 cm syvemmällä pieneni kuopan keskellä oleva hiiliesiintymä pariksi kämmenenkokoiseksi läiskäksi ja palomaa-alue kapeni N-S-suunnassa n.metriin levyiseksi mutta piteni hieman. Kuopan keskikohdalla oli pari pientä kiveä. Pohjoisemmasta hiiliesiintymästä oli enää jäljellä pieni läiskä. 10 cm syvemmällä oli palomaa-alue katkennut kahteen osaan seuraavalla tavalla. Kuopan keskellä olevan pyöreähkön läiskän, jossa oli edelleen hiiltä, halkaisija oli n.metri. Sen pohjoispuolelle jäi kapea parin metrin pituinen erillinen alue, jossa oli erittäin kovaa punaruskeaa hiekkaa. Se tuntui lähinnä rautaoksidin sitomalta ja värjäämältä eikä näin ollen ehkä enää ollut yhteydessä palomaahan. 10 cm syvemmällä muuttui kuopan keskellä olevä läiskä pyöreäksi, yksiväriseksi, kellanruskeaksi, leveni hiukan ja hiili loppui. 20 cm syvemmällä läiskä loppui vihdoin, sen pohja oli aivan loivasti kovera.

Kolmannen ja pienimmän tulisijan kohdalla näkyi maanpinnalla ruusussa E4 heikosti erottuva aivan loiva pyöreähkö painanne, joka oli halkaisijaltaan n.80 cm. Painanteen alucella heti turpeen alla oli hiililäiskä ja palomaata. Hiililäiskä esiintyi 25 cm:n syvyyteen saakka mutta palomaa jatkui yhä pienenevänä suppilonmuotoisena alueena 45 cm:n syvyyteen.

Löydöt

Asuinpaikan löytömaterialista muodostivat hallitsevan osan kvartsi-iskokset ja kaapimet. ^{Myös piikkauspinnoitteen jäänteitä oli jouten kerrosta} Enin osa kvartseista löytyi tulisijojen kohdalta. Turpeen alta ensimmäisestä kaivauskerroksesta löytyi kvartseja myös tulisija-alueitten ulkopuolelta mutta syvemmälle mentäessä ne loppuivat.

Kivetyn liesi A:n yhteydessä esiintyi kvartseja vain kahdessa ylimmässä kaivauskerroksessa, siis yhtä syvälle kuin liesikin ulottui. Samoin pienen liesi C:n kohdalla ulottuivat löydöt yhtä syvälle kuin liesikin. Suuressa liesi B:ssä sen sijaan loppuivat löydöt käytännöllisesti katsoen jo lieden keskivaiheilla, hiilen loppuessa ja sen alla olevassa syvälle ulottuvassa palomaassa oli enää vain parisen kvartssia.

Asuinpaikan löydöistä olivat merkittävimmät ⁵ palaa asbestikeramiikkaa (17132:25) ja siniharmaasta liuskeesta tehdyn kourutaltan kärki (17132:108). Keramiikka löytyi kivetyn lieden läheltä heti turpeen alta ja taltan kärki kaivausalue 1:n itäpäästä n. 10 cm:n syvyydestä.

Turpeesta tai turpeen alta löytyi joukko rautanauvoja, puukon terä, lyijyluoti (?), pieni pala rautalevyä ja kivetystä liedestä pala pronssilevyä.

Näin ollen on syytä olettaa, että asuinpaikassa on kaikkiaan kolme eri kerrostumaa. Päälimmäisenä on merkkejä nuoresta, ehkä keskiajalle ulottuvasta asutuksesta. Asbestikeramiikan pala viitanee rautakautiseen ajanjaksoon. Kourutaltan kärki ja osaksi kvartsit puolestaan liittynevät neoliittiseen kivikauteen. Lokanloman asuinpaikka saa lisävalaistusta, jos se asetetaan muiden Lokan allasalueen asuinpaikkojen yhteyteen, joihin nähden se on monessa suhteessa analoginen (ks. C. Carpelanin ja A. Siiriäisen kaiv. kertomuksia top. arkistossa).

Tulisija B:n kohdalla on syytä olettaa, että sen pääosa on esihistoriallista alkuperää ja kuopassa on sitten myöhemmin poltettu uusia ja uusia tulia. Tulisija A sen sijaan on kaikista päätellen nuorempi, historialliseen aikaan kuuluva.

Asuinpaikan laajuus

1. kaivausalueen itäreunasta 24 m itään kaivettiin 12 m:n pituinen koeoja, jonka leveys oli metri, törmän päältä vesijäätöön saakka. Turpeen alla oli siellä täällä keltaisessa hiekassa muutama ruskea tai punertava hiekkäläiskä. Koeojan keskivaiheilta löytyi heti turpeen alta muutama kvartsi. Näin ollen näyttää siltä, että koko tasaisella alueella törmän päällä voi olla merkkejä asutuksesta. Painanteita ei kuitenkaan löytynyt muualta kuin kaivetulta alucelta joten voinee pitää varmana, että tärkein löytöalue tuli

kaivetuksi. (Em. koeoja: S1-6, valok.9)

Alussa paikallistetun Mannisen talon kaakkoispuolella saunan takana oli suuri N-S-suuntainen, n.1,5 m syvä, n.2.4 m:n laajuinen kuoppa hiekka- ja soramaassa. Kuopan pohjalla oli paksuhko hiiläkerros. Kuopasta parikymmentä metriä itään oli kaksi pienempää kivillä vuorattua kuoppaa, joissa oli myös hiiltä pohjalla. Yksi selitysmahdollisuus on, että kuopat lienevät jonkinlaisia saahoja ja ne liittyvät ehkä Lokanloman nuorimpaan asutusvaiheeseen.

Mainittakoon, että talon eteläpuolelta pellosta on talon väen mukaan löytynyt aikoinaan jousen luusta tehtyjä osia, joiden pitäisi olla kansallismuseossa.

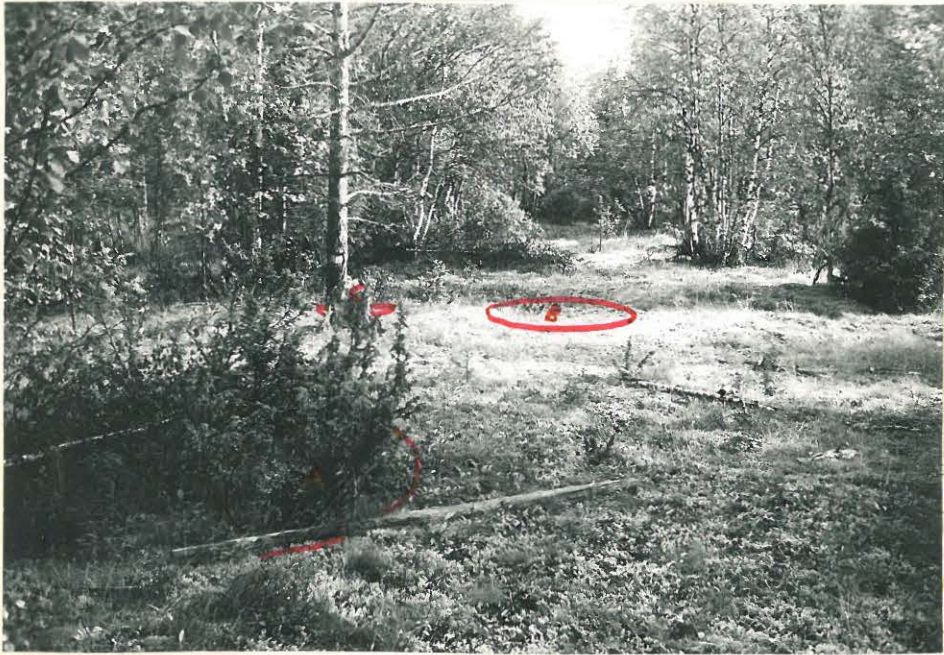

Kuva 1

Filmi 32185

Lokanloman perustassa sijaitseva hiekkaselänne, jossa asuinpaikka on. Etualalla suopainanne, jota pitkin virtaa puro lomaan.

Kuva lännestä.

Kuva 2

Filmi 32186

Yleistä kuva kaivausalueesta. Etualalla olevien katejapensaitten kohdalla oli kivetty liosi A. Oikeanpuoleisen suuremman ympyrän sisällä olevassa painanteessa oli tulisija B, pienemmän ympyrän kohdalla tulisija C. Kuva lännestä.

Kuva 3

Filmi 32187

Ennen kaivusta tehty kooja tulisija B:n kohdalla.

Kuva lännestä.

Kuva 4

Filmi 32188

Kaivausalue 1:n kaivaus käynnissä.

Kuva lännestä.

Kuva 5

Filmi 32189

Kaivausalue 2:n kaivaus aluvaiheessaan.

Etealalla vasemmalla näbby selvästi painanne, jonka kohdalla oli kivetty liesi A. Katajat on poistettu ko. kohdasta.

Kuva lännestä.

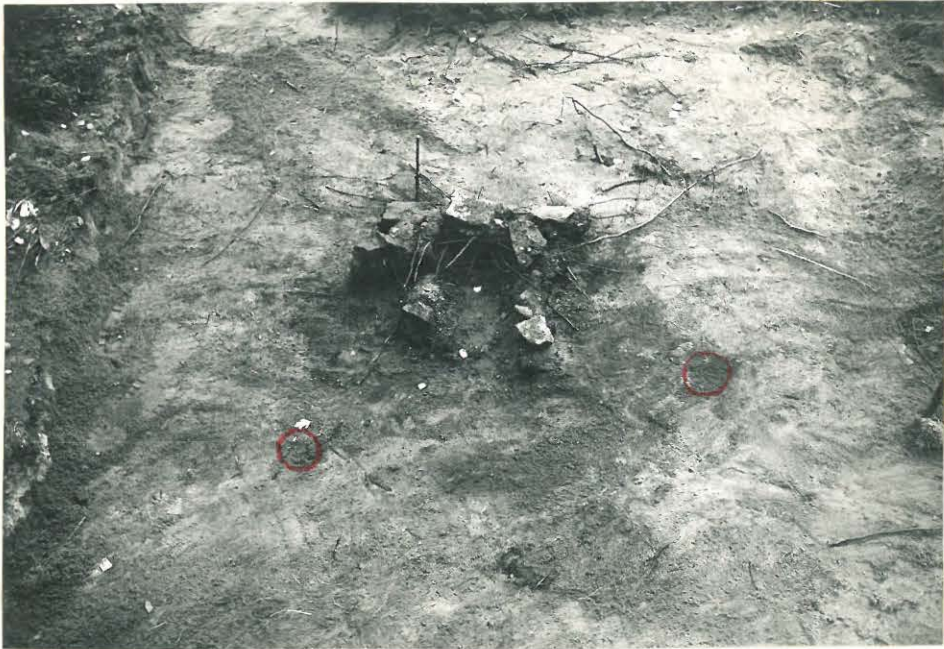
Kuva 6

Filmi 32190

Alue 2:tä kaivetaan.

Taustalla näbby Lokanloma ja Luirajoki.

Kuva etelästä.

Kuva 7

Filmi 32191

Ruudussa B4 sijaitsevan lieksi
A:n kivoyks.

"Paalunreijät" ympäröity punai-
sella.

Kuva lännestä.

Kuva 8

Filmi 32192

Tulisiija B:n ruudussa ES oleva
osa 3. kerrokseen asti kaivettuna.

Edessä vasemmalla kocoja

Kuva etelästä.

Kuva 9

Filmi 32193

1. kaivausalueesta 24 m itään kai-
vettiin kocoja S1-6.

Taustalla Lobanloma.

Kuva etelästä.

Lokanloma (Luimon vuopaja)

3.30 vedenpinta

Pajukko

Puro

Pajukko kasvavaa vesijättöä, usein veden alla

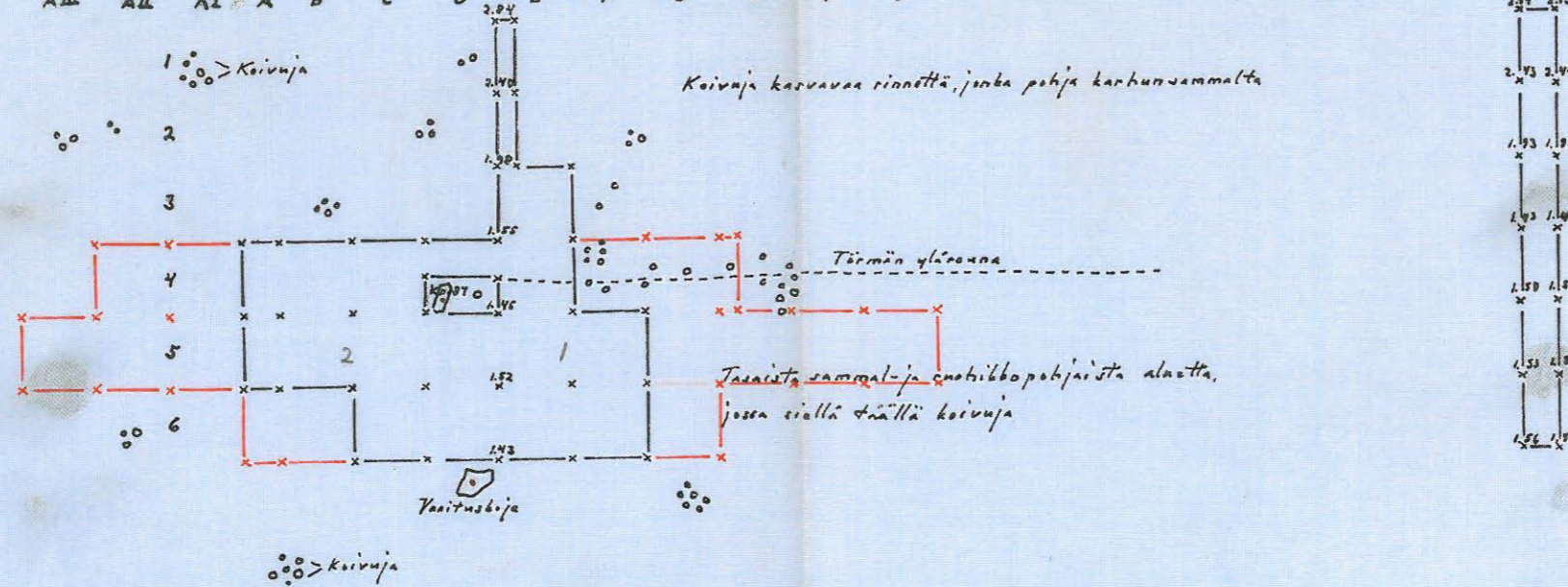
AIII AII AI A B C D E F G H I J

1 > Kiviä

Kiviä kasvavaa rionettä, jonka pohja karhunsamalta

Hakkuualueita, samalla korkeudella kuin kivi-alue

Katkovaa suota

> kiviä

Käsituskaja

Puuta tiheimmässä kuin kivi-alueella

x—x viin 66 kiviä

x—x viin 67 kiviä

Vetelää, heiniä kasvavaa suota, vain hiukan kivi-alueella alempana

Kosteita kiviä, kiviä ja bussia kasvavaa karhunsamal-pohjaisista alustoista

T. Miettinen 1966
SODANKYLÄ, Lokka
LOKANLOMA

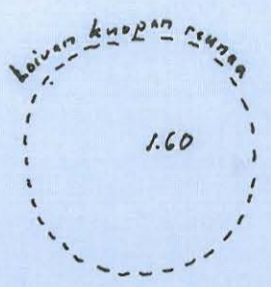
Yleiskartta

1:200

1mm = 20cm

T. Miettinen
SODANKYLÄ
LOKANLO

3

1.50

4

1.60

1.57

1.48

1.46

1.55

1.52

1.50

5

1.55

1.55

1.47

1.50

6

1.57

1.5

B

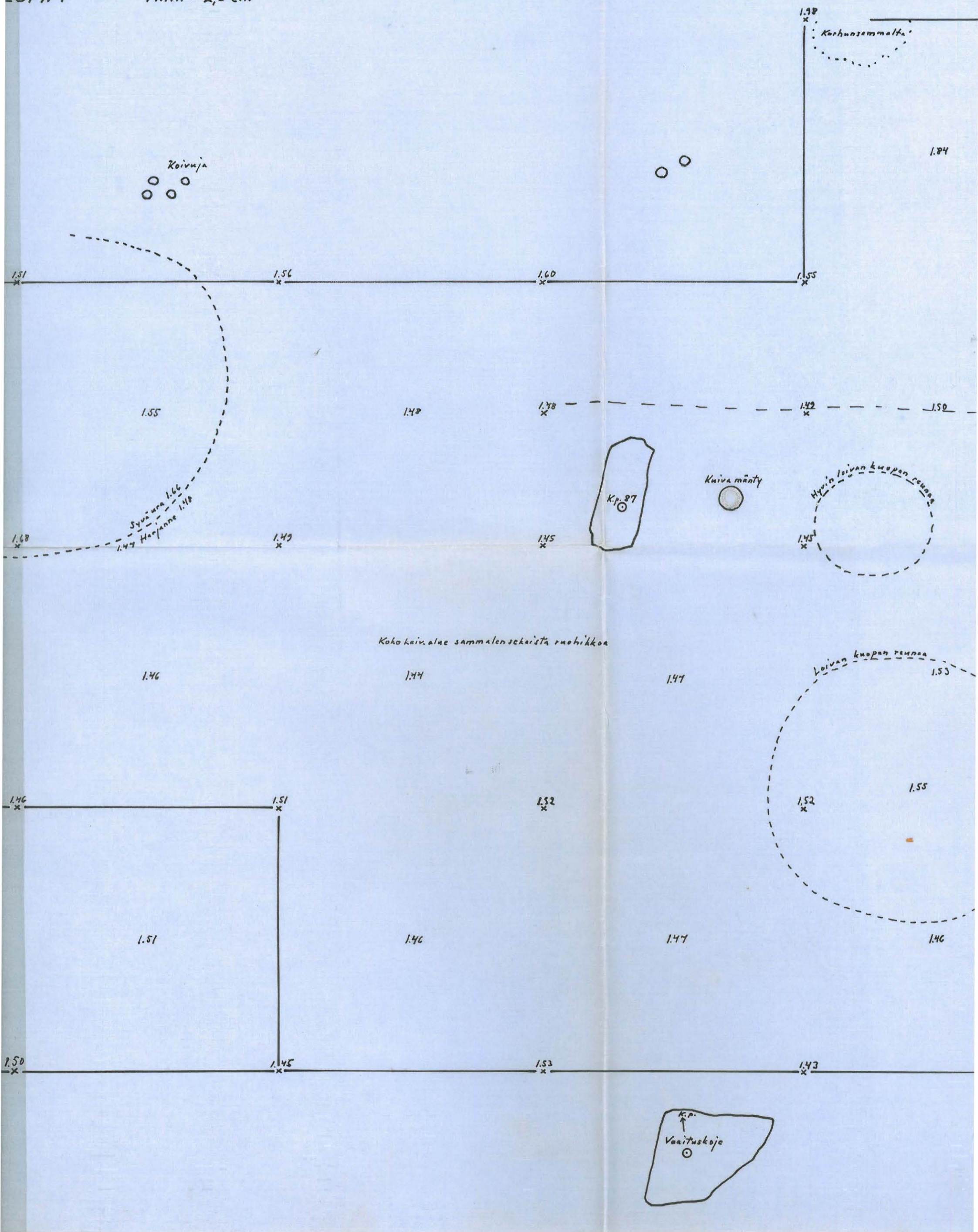
C

D

E

1966-67
LÄ, Lokka
LOMA

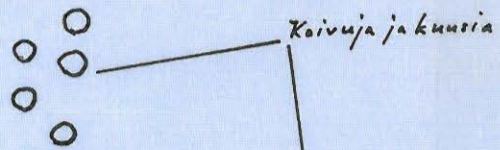
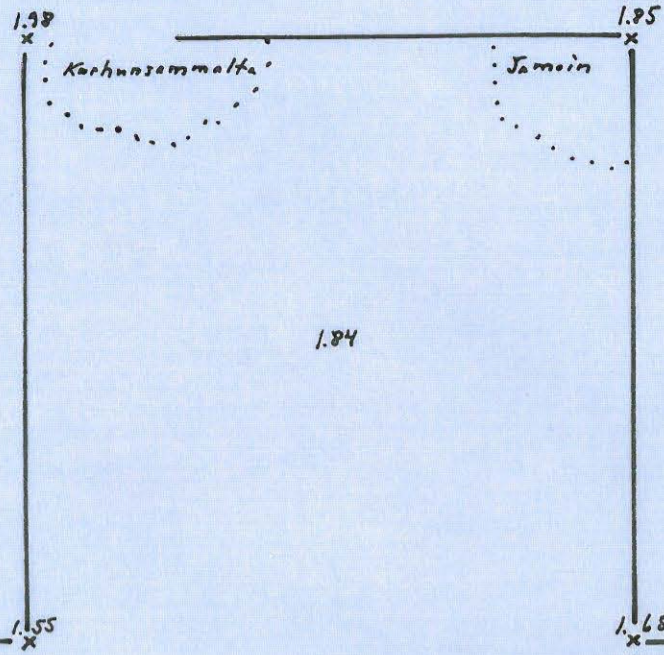
Pintakartta O
1:25
1mm = 2,5cm

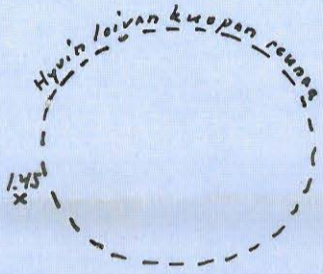
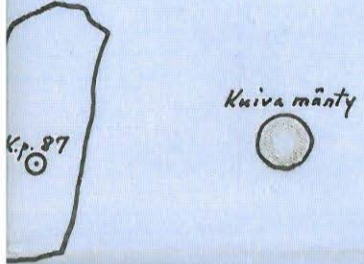
D

E

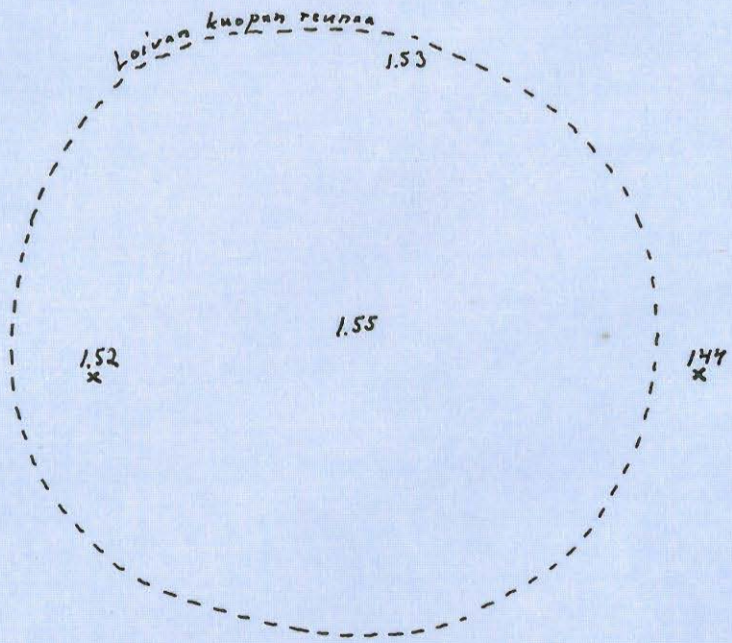
F

1.62

1.47

1.43

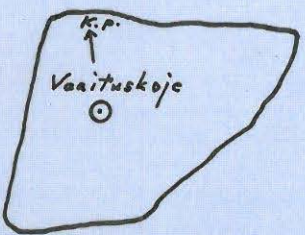
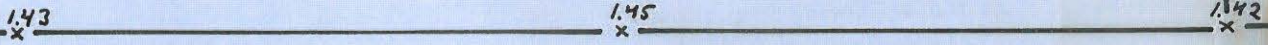
1.46

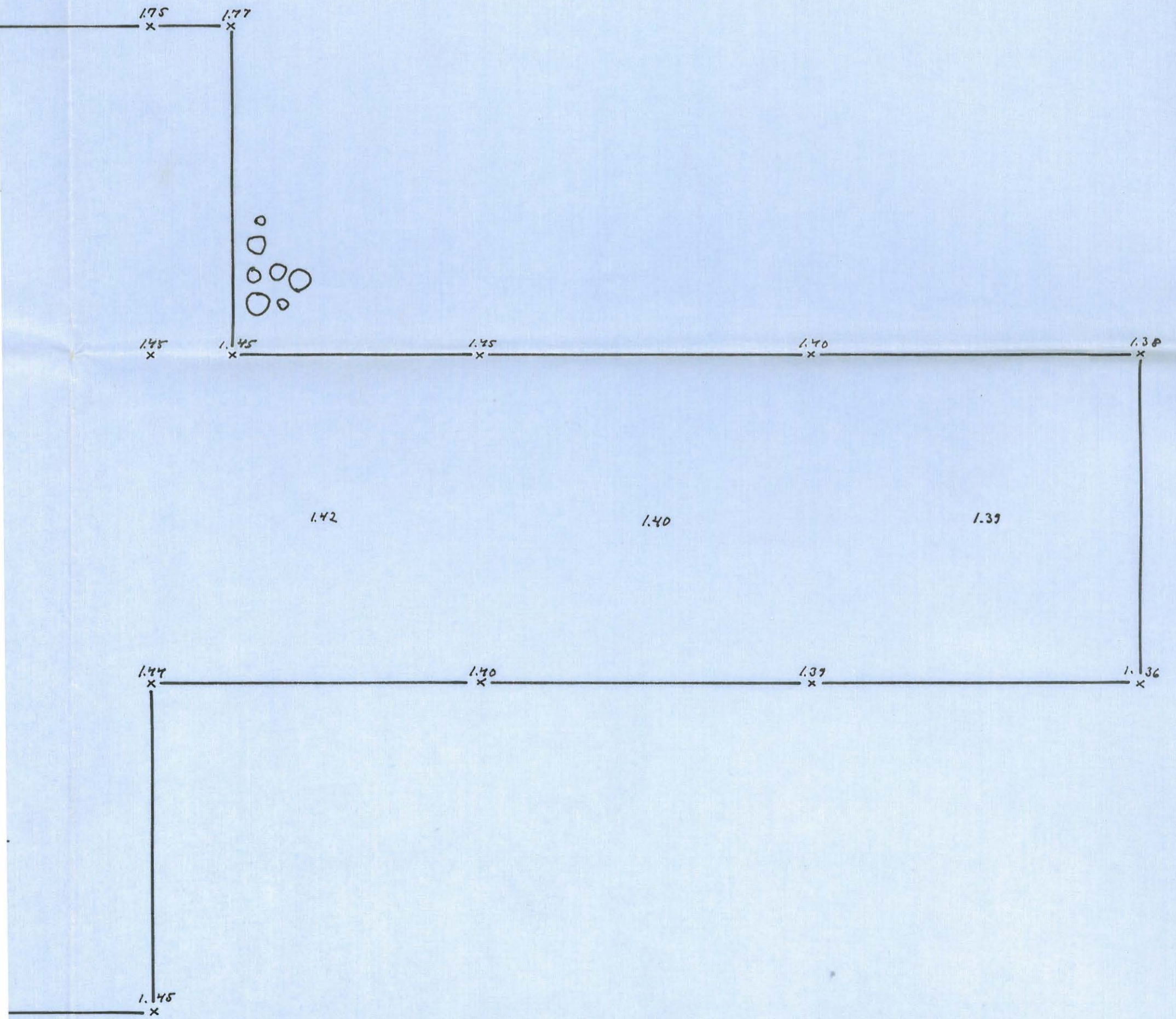
1.47

1.46

1.43

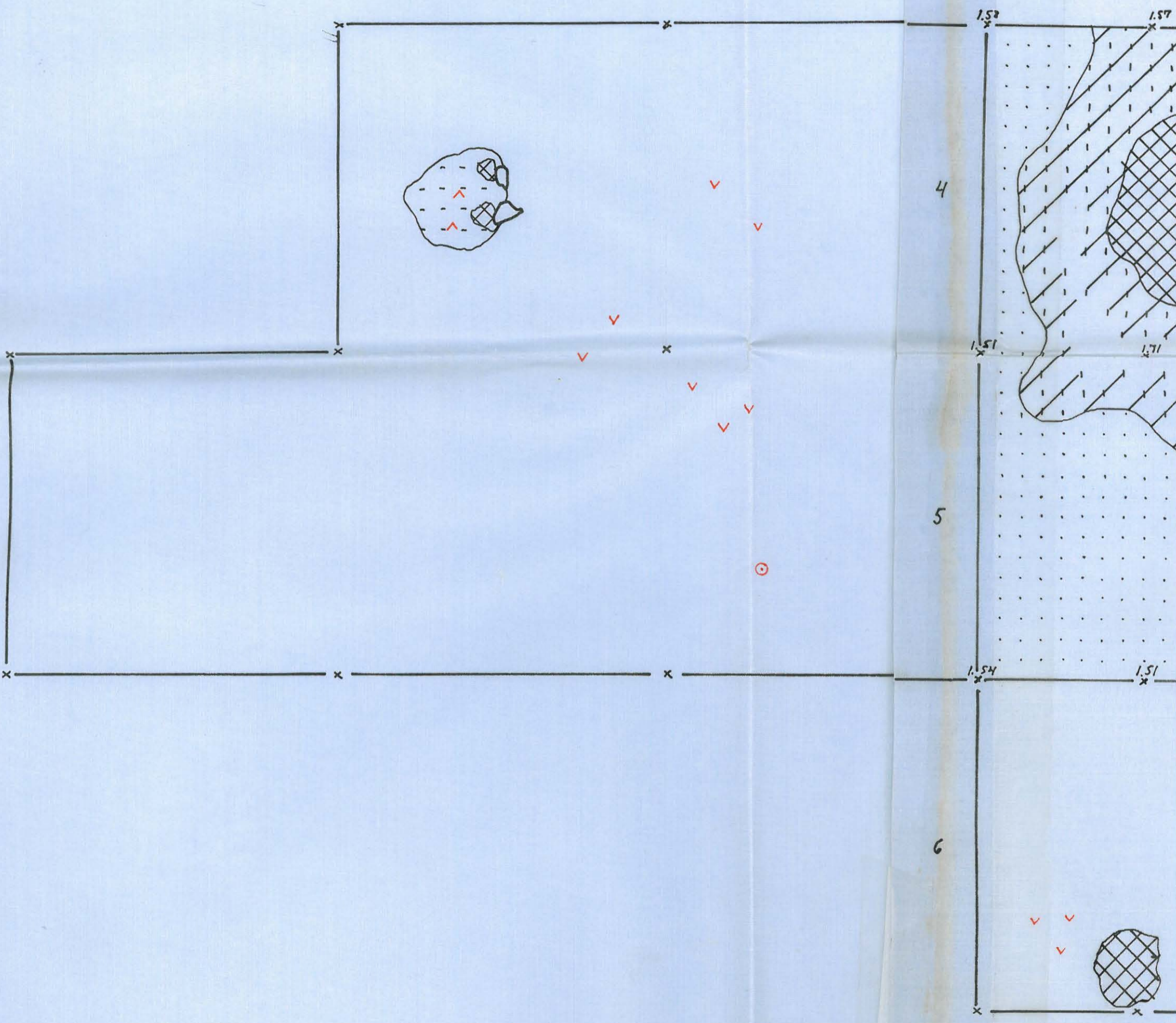
1.45

T. Miettinen
SODANKYLÄ,
LOKANLO

3

A Liite 3

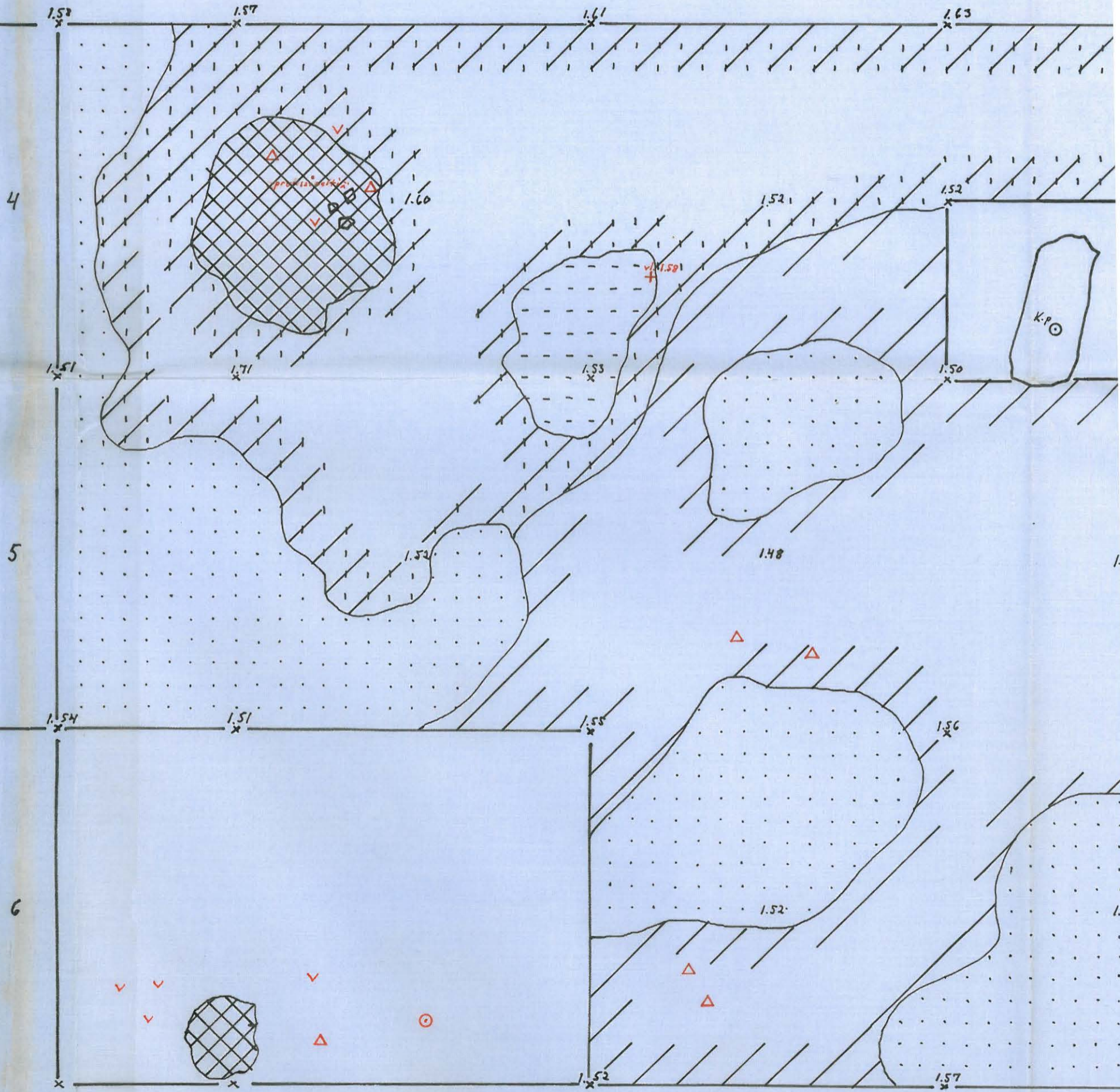
B

C

T. Miettinen 1966
SODANKYLÄ, Lokka
LOKANLOMA

Pinta- ja löytökartta 1
1:25
1mm = 2,5cm

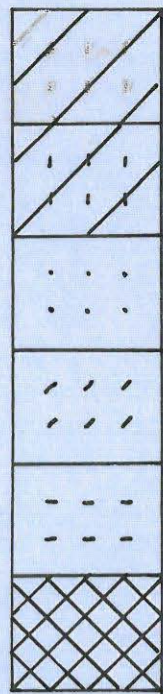
3

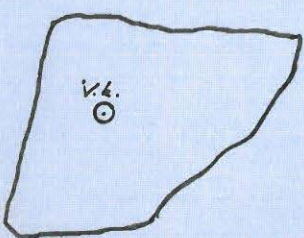
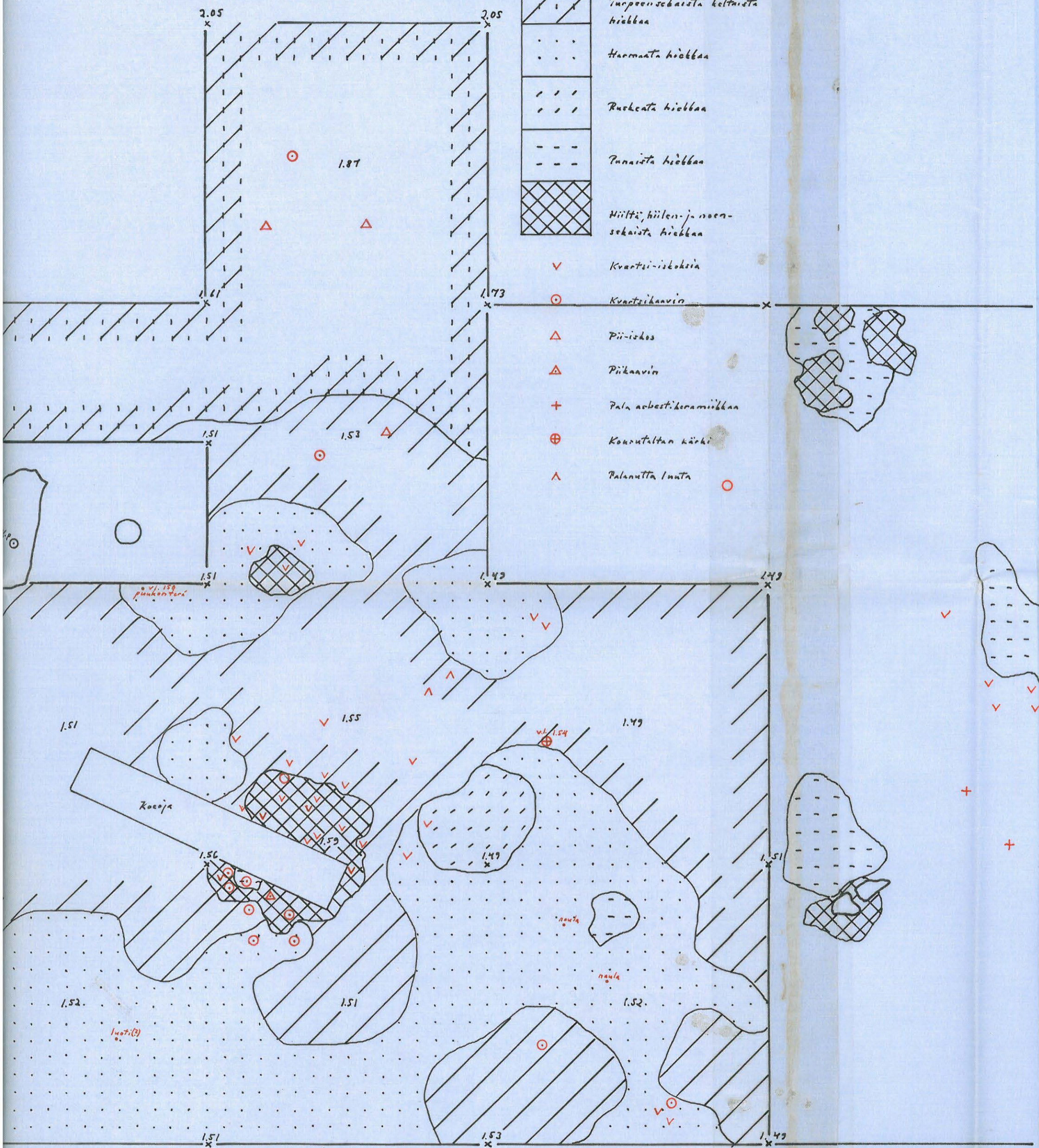
D

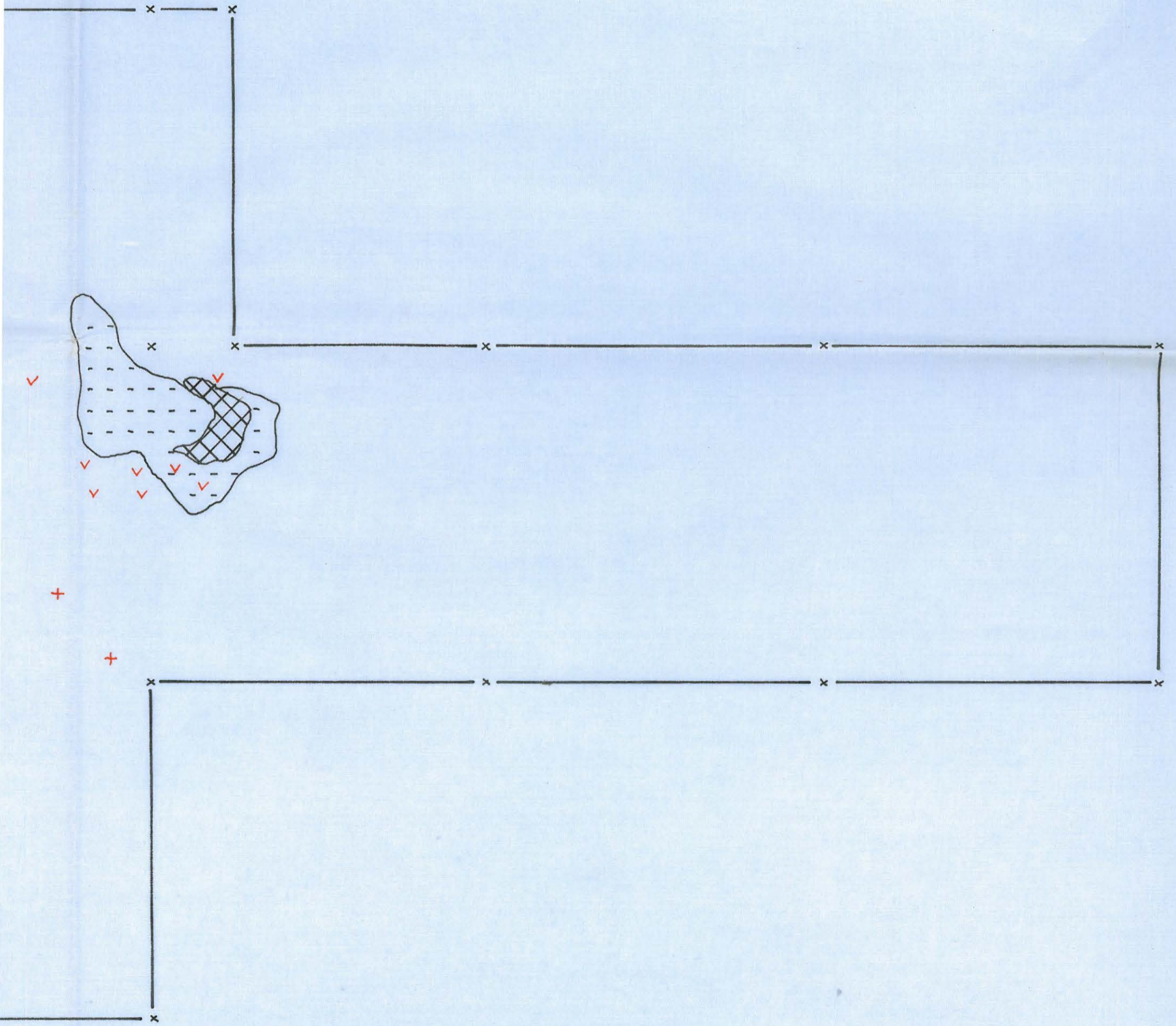
E

F

- ▽ Kvartsi-iskoksia
- ⊙ Kvartsihaavin
- △ Pii-iskos
- △ Piihaavin
- + Palan arbestikeramiikka
- ⊕ Kourutaltan kärki
- ^ Palanutta lunta

T. Miettinen 1966
SODANKYLÄ, Lokka
LOKANLOMA

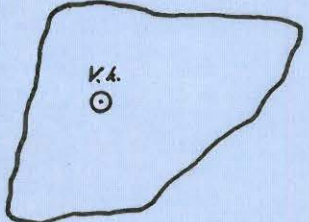
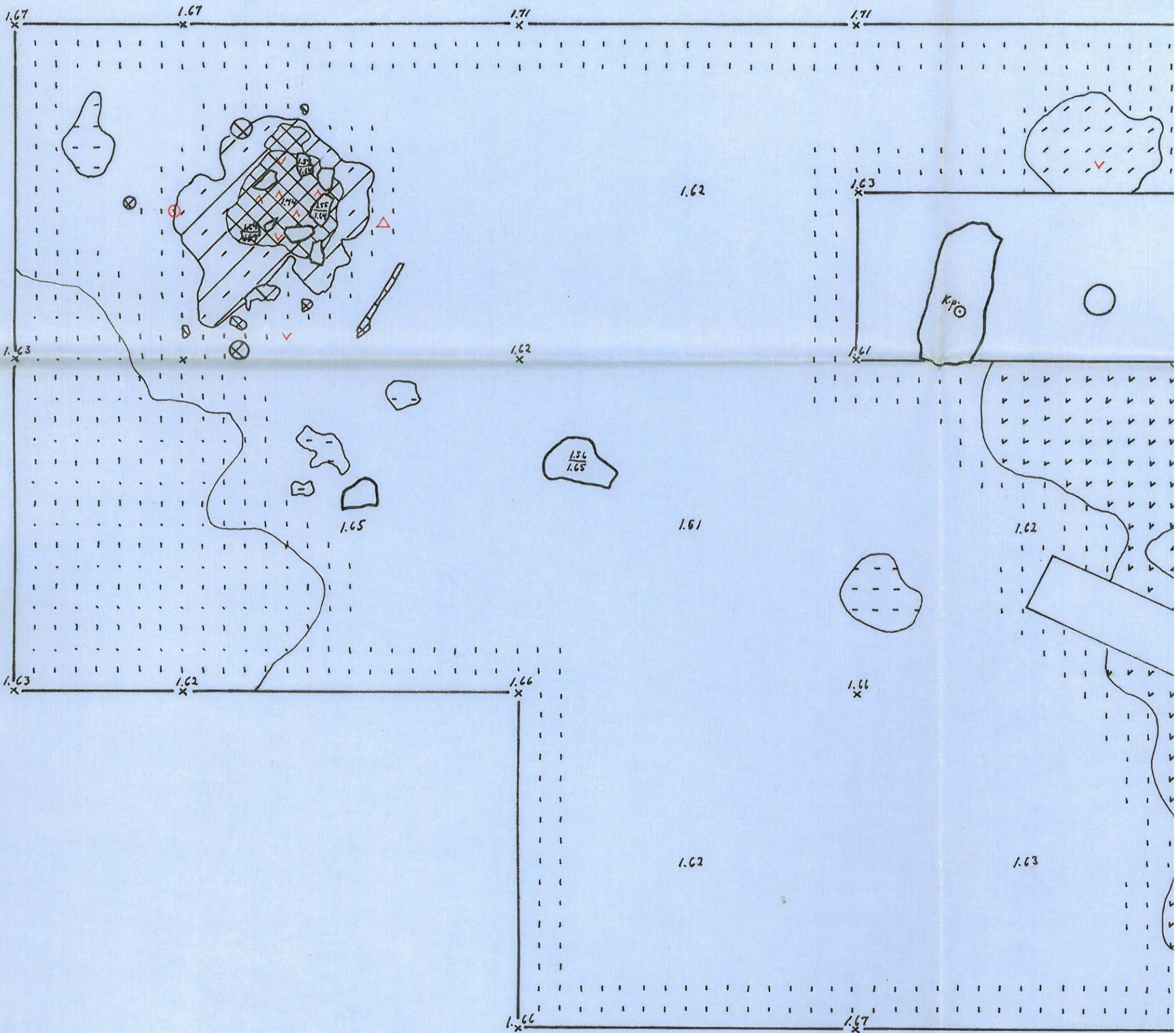
Pinta- ja löytökartta 2
1:25
1mm = 2,5cm

3

4

5

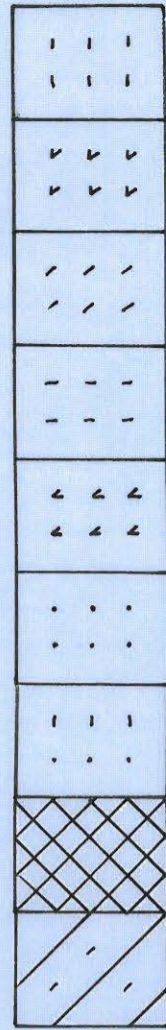
6

D

E

F

Keltaista hiekkaa

Kellanruskeata hiekkaa

Ruskeaa hiekkaa

Punista hiekkaa

Punaruskeaa hiekkaa

Harmaita hiekkaa

Keltaista hiekkaa, jossa harmaita läiskiiä

Hiiltä, hiilon-ja ruuse-kaista hiekkaa

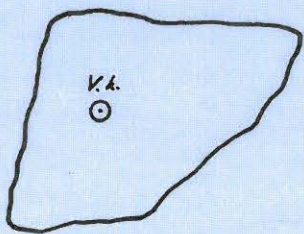
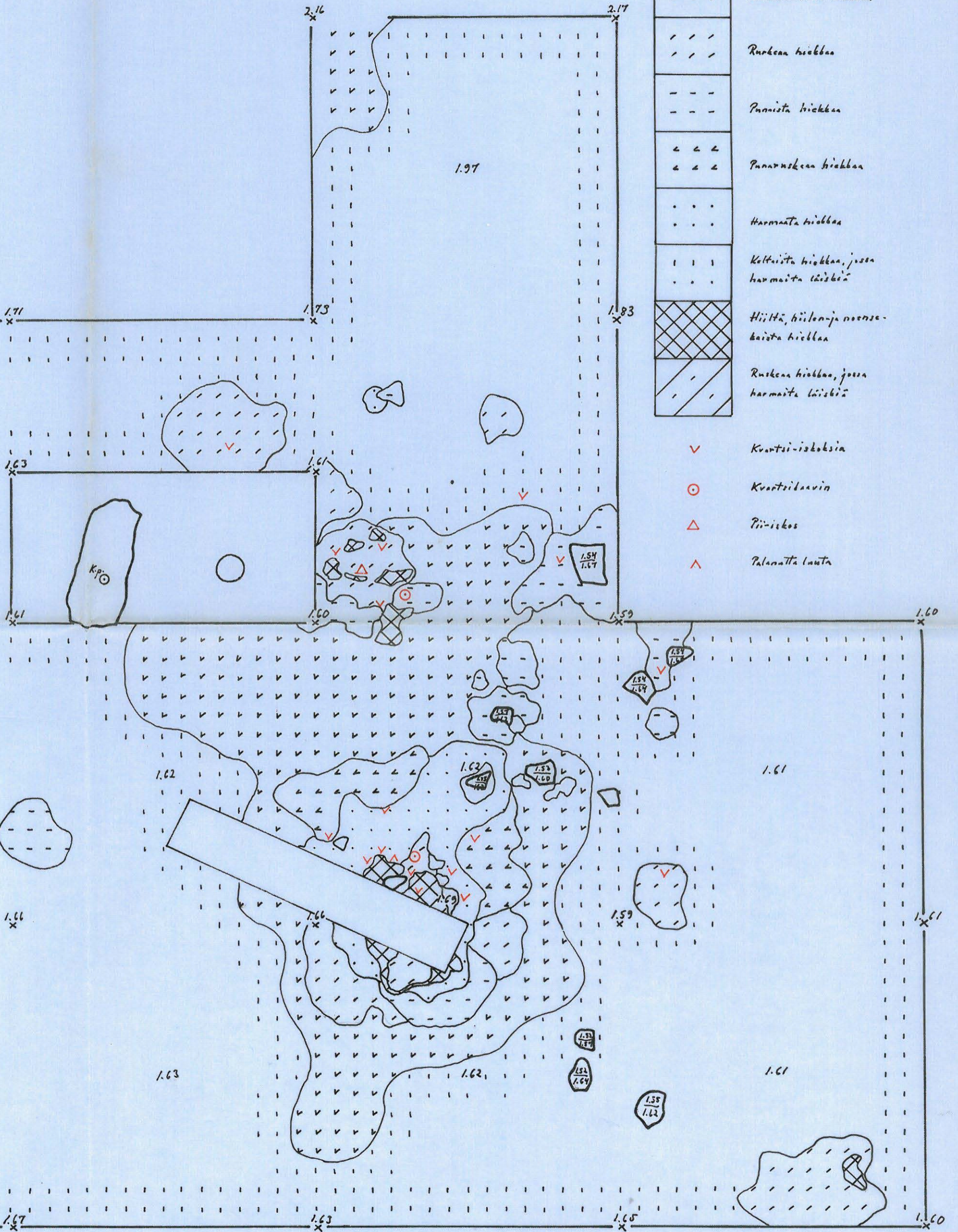
Ruskeaa hiekkaa, jossa harmaita läiskiiä

Kvartsi-iskoksia

Kvartsiainin

Pii-iskos

Talonnattu lauta

A Liite 5

T. Miettinen 1966
SODANKYLÄ, Lokka
LOKANLOMA

B

Pinta- ja löytökartta 3
1:25
1 mm = 2,5 cm

C

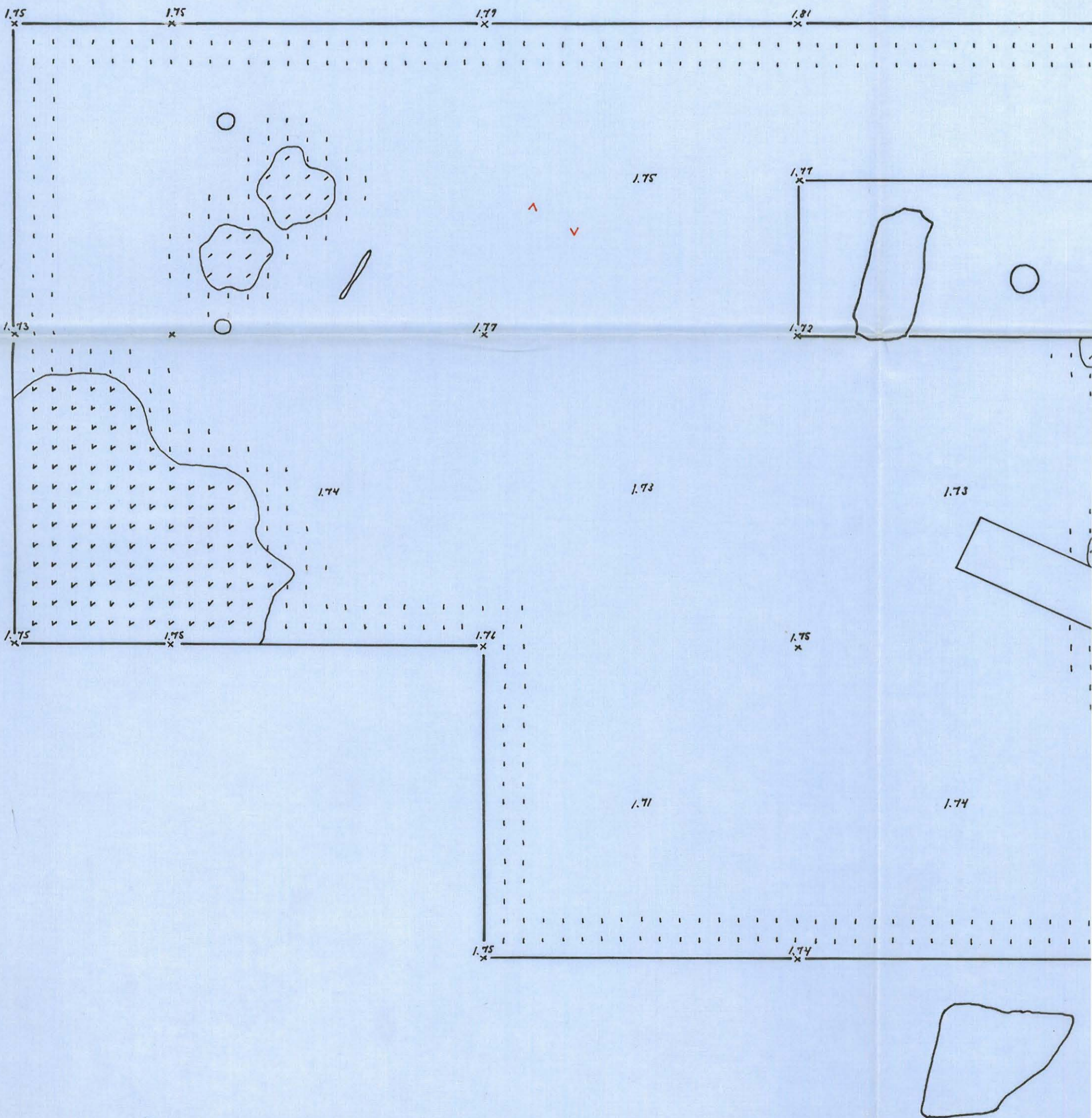
D

3

4

5

6

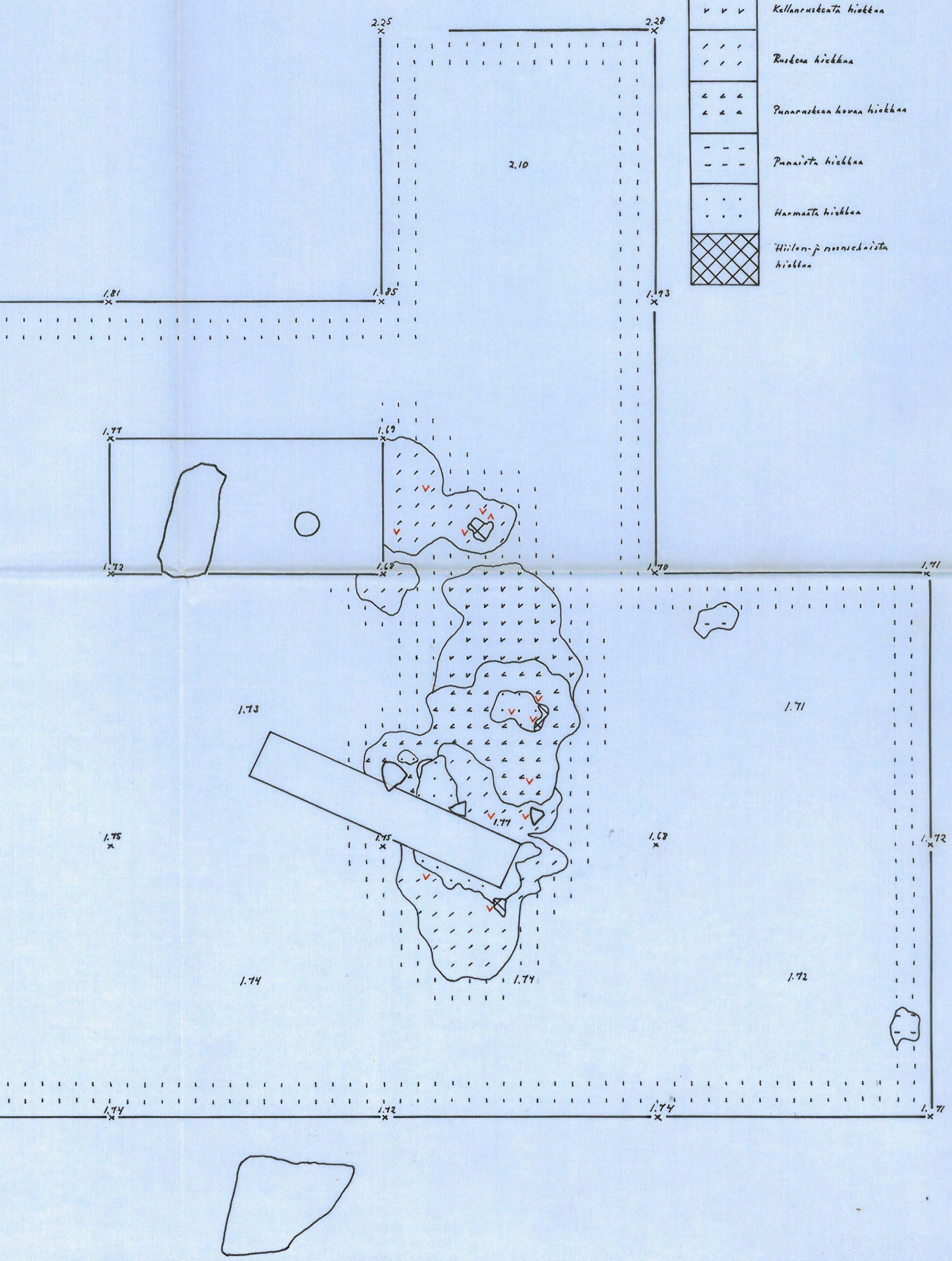

D

E

F

	Keltaista hiekkaa
vvv	Kallanrusketa hiekkaa
///	Ruskeaa hiekkaa
^^^	Punaruskeaa kovaa hiekkaa
---	Punaista hiekkaa
...	Harmaata hiekkaa
XXXX	Hiilen- ja noonschaista hiekkaa

T. Miettinen 1966
SODANKYLÄ, Lokka
LOKANLOMA

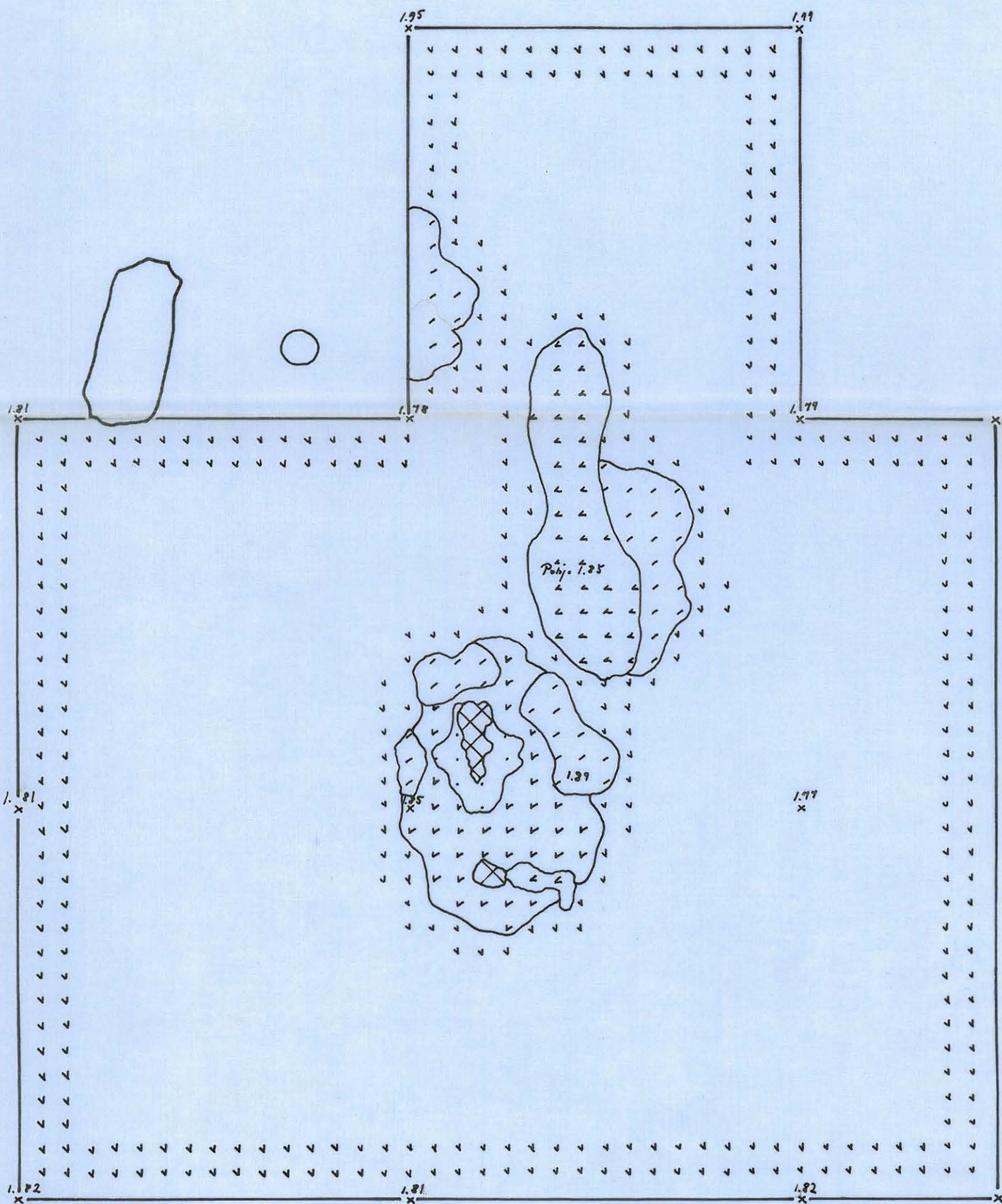
Pinta- ja löytökartta 4
1:25
1 mm = 2,5 cm

	Keltaista hiekkaa, jossa sinertäviä laikkoja
	Kollanruskeata hiekkaa
	Ruskeaa hiekkaa
	Punaruskeaa kovaa hiekkaa
	Harmaata hiekkaa
	Hiilen-janoiseksi hiekkaa

4

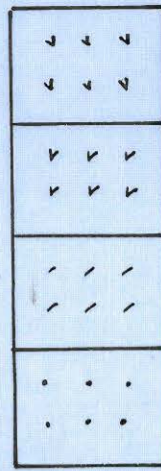
5

6

T. Miettinen 1966
SODANKYLÄ, Lokka
LOKANLOMA

Pinta- ja löytökartta 5
1:25
1 mm = 25 cm

Keltaista hiekkaa, jossa
simentäviä täiskiä

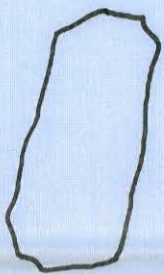
Kellansuokasta hiekkaa

Ruskeaa liikkoa

Harmaata hiekkaa

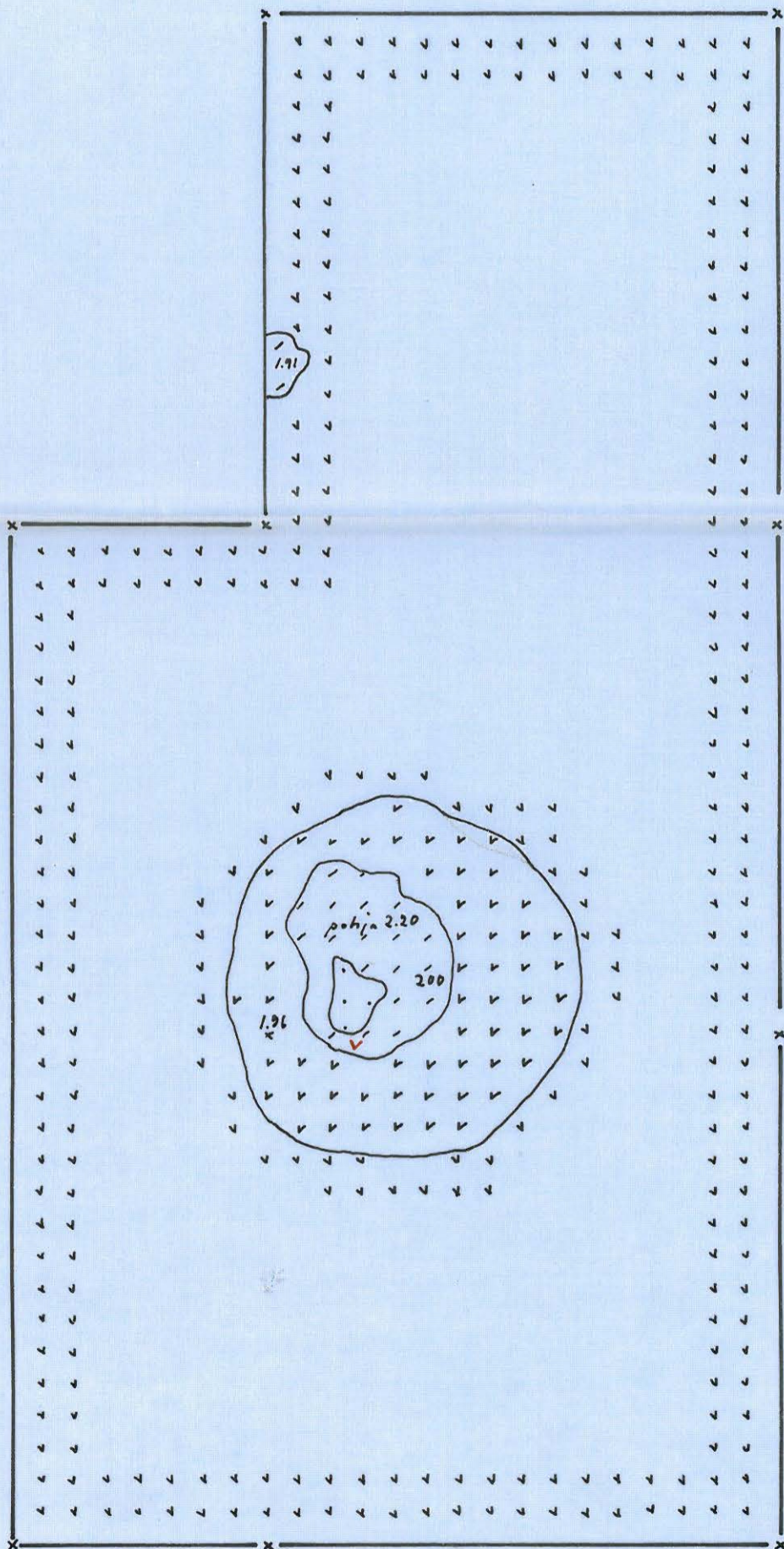
∨ Kvartsi-islos

4

5

6

T. Miettinen 1966

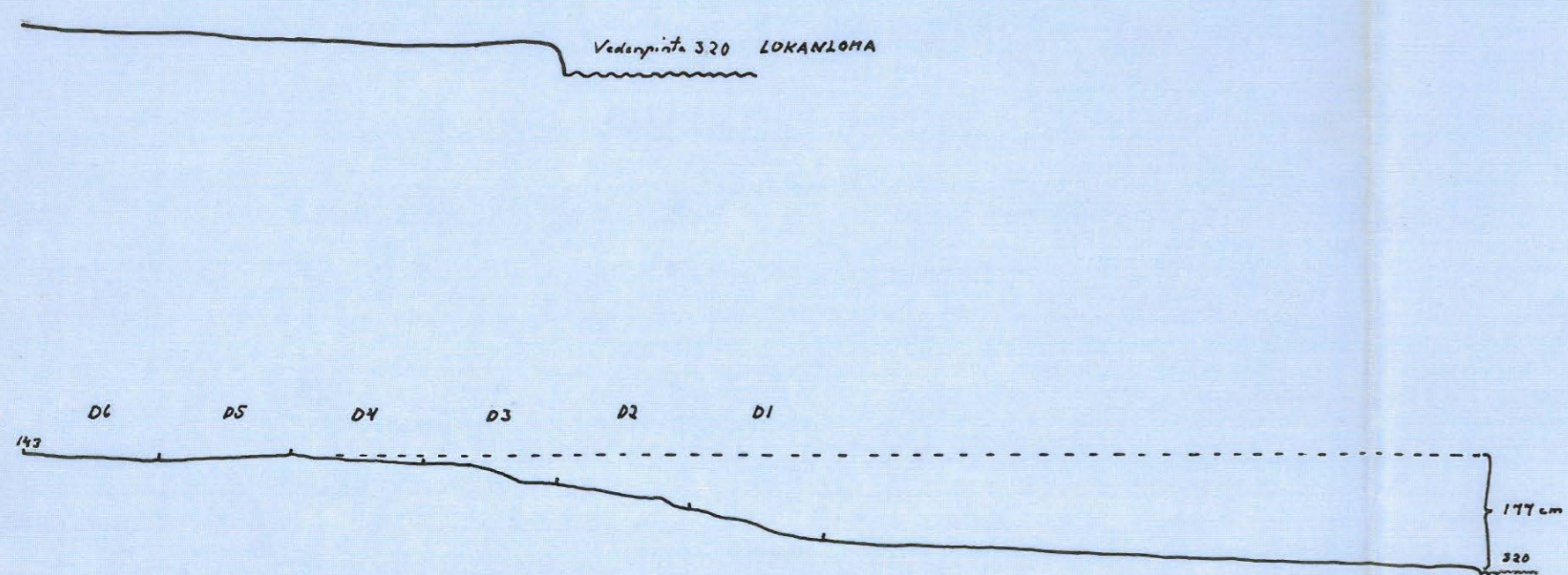
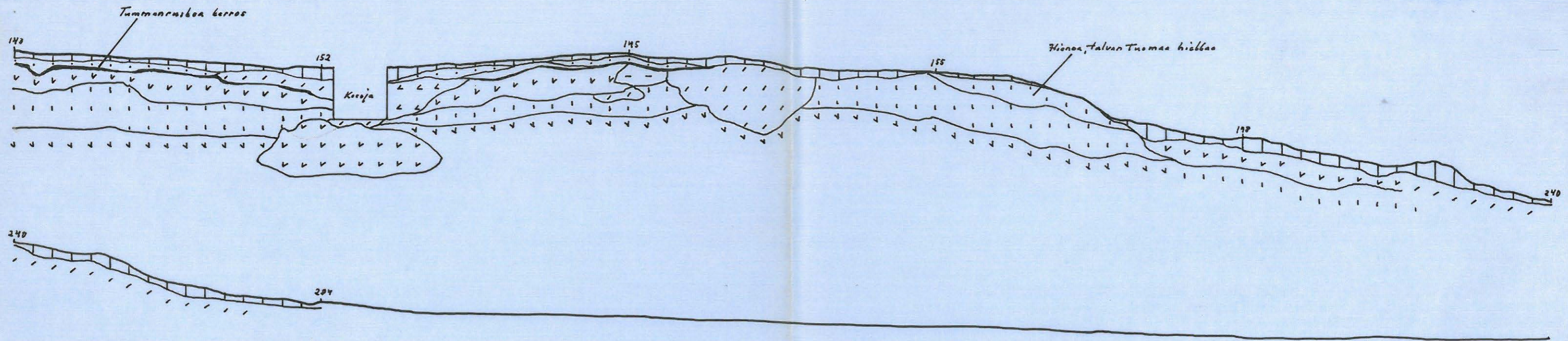
SODANKYLÄ, Lokka

LOKANLOMA

Profiili ruuduista D1-6

1:25

1 mm = 25 cm

	Turvotta
	Keltaista hiekkä
	Kellanruskeata hiekkä
	Ruskeaa hiekkä
	Punaista hiekkä
	Pannaruskeaa hiekkä
	Harmaata hiekkä
	Keltaista hiekkä, jossa sinistäviä läiseitä